

SNV Bulletin #11

*Neostvarena prava
i promašene politike 2*

IMPRESSUM

Bulletin #11: Neostvarena prava i promašene politike 2:
Zastupljenost nacionalnih manjina
u državnoj upravi, pravosuđu i policiji

IZDAVAČI / Srpsko narodno vijeće i Vijeće
srpske nacionalne manjine Grada Zagreba

ZA IZDAVAČA / Milorad Pupovac

AUTOR / Ljubomir Mikić

UREDNIK / Saša Milošević

DIZAJN / Parabureau

TISAK / IT Graf

TIRAŽA / 700

ISSN / 1849-7314

ISBN / 978-953-7442-36-1

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem

Zagreb, septembar 2017.

SNV CHB	srpsko narodno vijeće	српско народно вијеће	serb national council
--------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

PODRŠKA

Ovaj projekt financira
Europska unija

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge VRH

GRAD ZAGREB

Sadržaj i stajališta izražena u
tekstu ovog Biltena isključiva
su odgovornost projektnih
partnera i ne mogu se smatrati
službenim stavom Europske
unije i Ureda Vlade Republike
Hrvatske za udruge.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Željko Hladika / PIXSELL

SNV Bulletin #11

*Neostvarena prava
i promašene politike 2:
Zastupljenost
nacionalnih manjina
u državnoj upravi,
pravosuđu i policiji*

Uvod

Polazeći od činjenice da ostvarivanje zakonom zajamčenog prava na proporcionalnu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima javne vlasti Republike Hrvatske već godinama predstavlja veliki problem i izazov, Srpsko narodno vijeće (SNV) objavilo je u martu 2014. analizu "Neostvarena prava i promašene politike: Zastupljenost nacionalnih manjina u državnoj upravi, pravosuđu i policiji". Analiza se temeljila na podacima nadležnih državnih tijela o stanju zastupljenosti nacionalnih manjina u navedenim tijelima – s naglaskom na stanje zastupljenosti Srba – koje su SNV i Klub zastupnika Samostalne demokratske srpske stranke (SDSS) u Hrvatskom saboru prikupljali i pratili od sredine 2008. do sredine 2013. godine, odnosno do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji u julu 2013. Rezultati analize bili su poražavajući. Uočeno je da u analiziranom razdoblju unatoč određenim mjerama Vlade Republike Hrvatske ne samo da nije došlo do unapređenja u ostvarivanju prava već je prije ostvarena razina zastupljenosti pokazivala trendove umjerenog do značajnog smanjivanja. Dotadašnje politike Vlade usmjerene na povećanje broja pripadnika nacionalnih manjina u tijelima javne vlasti ocijenjene su kao promašene, a iskazana je i opravdana sumnja da su služile tek zadovoljavanju forme, radi ispunjavanja kriterija u okviru pretpristupnih pregovora s Europskom unijom. Zaključno je, između ostalog, iskazana nužnost da Vlada i druge nadležne institucije u suradnji s predstavnicima nacionalnih manjina i neovisnih stručnjaka u narednom razdoblju poduzmu odlučnije, sveobuhvatnije i konkretnije mjere s ciljem odgovarajućeg ostvarivanja zajamčenog prava.

Ovaj dokument rezultat je kontinuiranog rada SNV-a i SDSS-a na praćenju i zagovaranju ostvarivanja manjinskih prava te, konkretnije, na ostvarivanju prava Srba na odgovarajuću zastupljenost u tijelima javne vlasti. U dokumentu se u prvom redu razmatraju i analiziraju aktualni podaci o zastupljenosti s kraja 2016. i početka 2017. godine. Radi praćenja trendova aktualni se podaci uspoređuju s podacima iz analize objavljene u martu 2014. S time u vezi, dokumentom se sagledava i mogući utjecaj četverogodišnjeg članstva Hrvatske u Europskoj uniji na unapređenje ostvarivanja zajamčenih manjinskih prava, a samim time i na stanje vladavine prava te privrženosti nacionalnih institucija vrijednostima demokracije i ljudskih prava.

Zastupljenost manjina u tijelima javne vlasti

Pravo na proporcionalnu zastupljenost manjina u tijelima javne vlasti utvrđeno je Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina (UZPNM) iz 2002. godine.¹ Način i ostvarivanje zastupljenosti i zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima uređeni su i razrađeni odredbama posebnih zakona.² Zastupljenost se, osim posebnim zakonima, ostvaruje i u skladu s drugim aktima o politici zapošljavanja u navedenim tijelima, vodeći računa o sudjelovanju manjina u ukupnom stanovništvu na razini na kojoj je određeno tijelo ustrojeno te o stečenim pravima.³ Radi ostvarivanja prava na zastupljenost pripadnicima nacionalnih manjina zakonom je utvrđeno pravo pozivanja na pravo prednosti pri popunjavanju radnih mjesta u navedenim tijelima.⁴ Pravo prednosti ne ostvaruje se po automatizmu već pod istim uvjetima koja vrijede za ostale kandidate na natječajima koji ne ostvaruju navedeno pravo prednosti u skladu s UZPNM-om ili odgovarajućim odredbama drugih zakona.⁵

Udio nacionalnih manjina u tijelima javne vlasti trebao bi odražavati njihov udio u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske. Za utvrđivanje udjela manjina u stanovništvu države i na području jedinica samouprave relevantni su rezultati popisa stanovništva. Rezultatima Popisa stanovništva 2011. utvrđeno je da nacionalne manjine sudjeluju u stanovništvu Republike Hrvatske s 7,67%, a Srbi s 4,36%.

Zastupljenost manjina u tijelima državne uprave

Stanje zastupljenosti

Dana 31. decembra 2016. godine u tijelima državne uprave, koja uključuju ministarstva, središnje državne urede, državne uprave organizacije i urede državne uprave u županijama, te u stručnim službama i u uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno ukupno 1.689 ili 3,40% pripadnika nacionalnih manjina, od kojih 1.103 ili 2,22% Srba.

Uspoređujući navedene podatke s podacima od 1. marta 2013., ukupan udio nacionalnih manjina među zaposlenima u navedenim tijelima povećan je za 0,09%, dok je udio zaposlenih Srba smanjen za 0,13%. U razmatranom četverogodišnjem razdoblju ukupan broj zaposlenika u tim tijelima smanjen je za 5,49%, ukupan broj zaposlenih pripadnika

1 Članak 22. stavak 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (NN, br. 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11).

2 Zakona o sustavu državne uprave (NN, br. 150/11, 12/13, 93/16 i 104/16); Zakona o državnim službenicima (NN, br. 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 01/15 i 138/15 i 61/17); Zakona o sudovima (NN, br. 28/13, 33/15, 82/15 i 82/16); Zakona o državnom odvjetništvu (NN, br. 76/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11, 130/11, 72/13, 148/13, 33/15 i 82/15) te Zakona o Državnom sudbenom vijeću (NN, br. 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13 i 82/15).

3 Članak 22. stavak 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

4 Članak 22. stavak 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

manjina smanjen je za 2,88%, dok je broj zaposlenih Srba smanjen za 10,69%.

	Ukupno zaposleni	Zaposleni - manjine	Zaposleni - manjine %	Zaposleni - Srbi	Zaposleni - Srbi %
01.03.2013.	52.584	1.739	3,31%	1.235	2,35%
31.12.2013.	52.691	1.853	3,51%	1.256	2,38%
31.12.2014.	50.478	1.762	3,49%	1.167	2,31%
31.12.2015.	50.375	1.713	3,40%	1.124	2,23%
31.12.2016.	49.697	1.689	3,40%	1.103	2,22%

Tablica 1. Prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave u razdoblju od 1. marta 2013. do 31. decembra 2016., po godinama (podaci Ministarstva uprave).

Detaljnija komparativna analiza zastupljenosti i promjene udjela nacionalnih manjina u središnjim tijelima državne uprave otežana je zbog promjena zakonā o ustrojavanju tih tijela i određivanju njihova djelokruga. Naime, dana 1. marta 2013. na snazi je bio Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave⁶ kojim je bilo ustrojeno 20 ministarstava, 4 ureda državne uprave i 8 državnih upravnih organizacija, dok je istoimenim zakonom iz oktobra te njegovim izmjenama i dopunama iz novembra 2016.⁷ ustrojeno 20 ministarstava, 5 središnjih ureda državne uprave i 7 državnih upravnih organizacija.

ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U DRŽAVNOJ UPRAVI	1. MARTA 2013.				
	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	% Nacionalnih manjina	Broj zaposlenih Srba	% Srba
Ministarstva	44.309	1335	3,01%	968	2,18%
(Središnji) državni uredi	88	0	0,00%	0	0,00%
Državne upravne organizacije	3.784	130	3,44%	77	2,03%
Uredi državne uprave u županijama	2.843	136	4,78%	94	3,31%
Stručne službe i uredi Vlade	525	16	3,05%	8	1,52%

5 Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN, br. 157/13 i 152/14); Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, br. 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 33/13, 148/13 i 92/14); Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (NN, br. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 93/03 i 148/13) te odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (NN, br. 104/13, 104/13 – Dodatak I, 150/13 – Dodatak II, 71/16 – Dodatak III i 123/16).

6 Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN, br. 150/11).

7 Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN, br. 93/16 i 104/16).

ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U DRŽAVNOJ UPRAVI	31. DECEMBRA 2016.				
	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	% Nacionalnih manjina	Broj zaposlenih Srba	% Srba
Ministarstva	43.596	1408	3,24%	935	2,14%
(Središnji) državni uredi	216	6	2,77%	5	2,31%
Državne upravne organizacije	2.795	118	4,22%	67	2,39%
Uredi državne uprave u županijama	2.633	139	5,28%	88	3,34%
Stručne službe i uredi Vlade	457	18	3,94%	8	1,75%

Tablica 2. Usporedni prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske 1. marta 2013. i 31. decembra 2016 (podaci Ministarstva uprave).

Drugi akti o politikama zapošljavanja u tijela državne uprave

U analiziranom su razdoblju sukladno odgovarajućim odredbama Zakona o državnim službenicima ministri uprave donijeli godišnje (kratkoročne) planove prijama u državnu službu, u tijela državne uprave i stručne službe te u urede Vlade Republike Hrvatske za 2013.,⁸ 2014.,⁹ 2015.¹⁰ i 2016. godinu.¹¹ U 2013. godini planirano je zapošljavanje ukupno 58 službenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, u 2014. njih ukupno 67, u 2015. njih 89, te u 2016. njih 41. Tokom navedenih godina planiranje zapošljavanja i zapošljavanje bili su ograničeni uvjetima utvrđenim odlukama Vlade Republike Hrvatske iz 2009., 2014. i 2016. godine o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade.¹²

Odgovarajuće praćenje i analiziranje ostvarivanja godišnjih planova prijama u odnosu na zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina značajno je otežano jer odgovarajući se podaci ne objavljuju u godišnjim izvješćima Vlade Republike Hrvatske o provedbi UZPNM-a. Također, snv-u raspoloživi podaci nisu razdijeljeni po broju novozaposlenih službenika i broju novozaposlenih namještenika, za koje se zapošljavanje u tijelima državne uprave ne planira navedenim planovima.

8 Plan prijama za 2013. (NN, br. 50/13), Dopuna Plana prijama za 2013. (NN, br. 76/13), Dopuna Plana prijama za 2013. (NN, br. 128/13).

9 Plan prijama za 2014. (NN, br. 65/14) i Dopuna Plana prijama za 2014. (NN, br. 100/14).

10 Plan prijama za 2015. (NN, br. 31/15) i Dopuna Plana prijama za 2015. (NN, br. 52/15).

11 Plan prijama za 2016. (NN, br. 82/16).

12 Odluke o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske (NN, br. 153/09, 114/14 i 70/16).

	Ukupno zaposleni	Zaposleni - manjine	Zaposleni - manjine %	Zaposleni - Srbi	Zaposleni - Srbi %
2013.*	624	37	5,93%	-	-
2014.	-	-	-	-	-
2015.**	1.756	69	3,93%	28	1,59%
2016.**	970	43	4,43%	19	1,96%

Tablica 3. Prikaz raspoloživih podataka o zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina – službenika i namještenika – u tijelima državne uprave, po godinama (*podaci Vlade RH iz Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu UZPNM-a za razdoblje od 2011. do 2013., za 2013. godinu / **podaci zaprimljeni od Ministarstva uprave).

Značajno je navesti i da je tokom 2013. i 2014. na snazi bio i “dugoročni” Plan zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina u tijela državne uprave 2011. — 2014., iz maja 2011. godine. Taj je Plan donesen u okviru provođenja mjera Vlade Republike Hrvatske utvrđenih Akcijskim planom za provedbu UZPNM-a, za razdoblje 2011. — 2013., koji je Vlada donijela u aprilu 2011. radi ispunjavanja kriterija u okviru pretpripravnih pregovora s Europskom unijom. “Dugoročnim” planom planiran je prijam ukupno 802 pripadnika nacionalnih manjina radi postizanja ciljane zastupljenosti nacionalnih manjina u tijelima državne uprave od 5,5% do kraja 2014. Prethodno predstavljeni podaci ukazuju na to da se u ostvarivanju cilja “dugoročnog” plana uvelike podbacilo te idu u prilog sumnjama navedenim u analizi SNV-a iz marta 2014. da su Vladine mjere “usvajane bez stvarne ambicije da se zajamčena prava ostvare, odnosno da su usvajane tek formalno, radi stvaranja privida zakonitog postupanja i formalnog zadovoljavanja zahtjeva i kriterija za završetak pregovora o članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji”.

Ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima

U dosadašnjim državnim izvještajima i strateškim dokumentima posvećenim ljudskim i manjinskim pravima u Republici Hrvatskoj ukazuje se na to da je pripadnicima nacionalnih manjina pravo prednosti pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima zajamčeno zakonom, ali ne ulazi se u detaljniju analizu ostvarivanja tog prava. Navedeni dokumenti ne sadrže podatke o broju kandidata na natječajima koji su se pozivali na pravo prednosti ni o broju kandidata zaposlenih temeljem pozivanja na to pravo. Stoga je gotovo nemoguće analizirati i utvrditi stvarne učinke te pozitivne mjere u korist nacionalnih manjina u prethodnih petnaestak godina, odnosno od UZPNM-ova stupanja na snagu.

Radi barem okvirnog uvida u stanje ostvarivanja predmetnog prava Klub zastupnika SDSS-a u Hrvatskom je saboru početkom 2017. od Ministarstva uprave zatražio odgovarajuće podatke za 2015. i 2016. godinu. Ministarstvo je uprave u skladu s podacima kojima raspolaže odgovorilo da se u 2015. godini na pravo prednosti pozvalo ukupno 176 pripadnika nacionalnih manjina, od čega 41 pripadnik srpske manjine, dok je u 2016. to pravo iskoristilo 104 pripadnika nacionalnih manjina, od čega 18 Srba. Ministarstvo je navelo da je u 2016. godini u državnu službu primljeno ukupno 11 pripadnika nacionalnih manjina temeljem pozivanja na pravo prednosti pri zapošljavanju. U 2015. i 2016. godini uložene su ukupno tri žalbe zbog povrede prava prednosti, od kojih su dvije uložili Srbi, ali po tim žalbama do početka 2017. nisu donesena odgovarajuća rješenja.

Zastupljenost manjina u ministarstvima

Podaci o zastupljenosti manjina u ministarstvima od dana 31. decembra 2016. pokazuju da pripadnici nacionalnih manjina ni u jednom od 20 ministarstva nisu zastupljeni u postotku koji odgovara njihovu udjelu u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske. Najveći udio nacionalnih manjina ostvaren je u ministarstvima graditeljstva i prostornog uređenja (4,62%), kulture (3,70%) i gospodarstva, poduzetništva i obrta (3,66%), dok su najmanje zastupljeni u ministarstvima obrane (0,78%), vanjskih i europskih poslova (0,98%) te hrvatskih branitelja (1,02%). Srbi su najzastupljeniji u ministarstvima državne imovine (3,36%), kulture (2,65%) i unutarnjih poslova (2,43%), najmanje su zastupljeni u ministarstvima obrane (0,23%) i vanjskih i europskih poslova (0,36%), dok uopće nisu zastupljeni u Ministarstvu uprave.

MINISTARSTVA 31. decembra 2016.	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	Nac. manjina %	Broj zaposlenih Srba	Srba %
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	1.118	11	0,98%	4	0,36%
Ministarstvo financija	7.487	242	3,23%	154	2,06%
Ministarstvo obrane	888	7	0,78%	2	0,23%
Ministarstvo unutarnjih poslova	25.304	891	3,52%	615	2,43%
Ministarstvo pravosuđa	3.297	100	3,03%	73	2,21%
Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	464	17	3,66%	9	1,94%
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	707	18	2,55%	6	0,84%
Ministarstvo poljoprivrede	861	26	3,02%	14	1,62%
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	424	12	2,83%	8	1,89%
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	346	16	4,62%	8	2,31%
Ministarstvo zdravstva	432	10	2,31%	6	1,39%
Ministarstvo znanosti i obrazovanja	424	11	2,60%	5	1,18%
Ministarstvo kulture	378	14	3,70%	10	2,65%
Ministarstvo hrvatskih branitelja	195	2	1,02%	2	1,02%
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	221	3	1,36%	2	0,90%
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	234	5	2,14%	5	2,14%
Ministarstvo državne imovine	119	4	3,36%	4	3,36%
Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	389	10	2,57%	6	1,54%
Ministarstvo turizma	168	5	2,98%	2	1,19%
Ministarstvo uprave	140	4	2,86%	0	0,00%
UKUPNO	43.596	1.408	3,24%	935	2,14%

Tablica 4. Prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u ministarstvima na dan 31. decembra 2016. (podaci Ministarstva uprave).

Zastupljenost manjina u središnjim državnim uredima

Pripadnici nacionalnih manjina zastupljeni su u dvama od ukupno pet središnjih državnih ureda. U jednom od dvaju središnjih ureda u kojima su zastupljene manjine, u Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje, zastupljeni su samo Srbi (3,15%). U Središnjem državnom uredu za razvoj digitalnog društva dva su zaposlenika pripadnici nacionalnih manjina, od kojih je jedan pripadnik srpske manjine, čime je u tom tijelu ostvarena nadzastupljenost pripadnika nacionalnih manjina (8,33%) u odnosu na njihov udio u stanovništvu Republike Hrvatske te približno proporcionalna, odnosno odgovarajuća zastupljenost Srba (4,17%).

SREDIŠNJI DRŽAVNI UREDI 31. decembra 2016.	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	Nac. manjina %	Broj zaposlenih Srba	Srba %
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	127	4	3,15%	4	3,15%
Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	21	0	0,00%	0	0,00%
Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva	24	2	8,33%	1	4,17%
Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske	30	0	0,00%	0	0,00%
Središnji državni ured za šport	14	0	0,00%	0	0,00%
UKUPNO	216	6	2,77%	5	2,31%

Tablica 5. Prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u središnjim državnim uredima dana 31. decembra 2016 (podaci Ministarstva uprave).

Zastupljenost manjina u državnim upravnim organizacijama

Ukupno gledajući, postotni udio pripadnika nacionalnih manjina u državnim upravnim organizacijama veći je od njihova udjela u ministarstvima i središnjim državnim uredima, dok kod udjela Srba u navedenim tijelima nema značajnijeg odstupanja. Manjine su zastupljene u šest od ukupno sedam državnih upravnih organizacija, s udjelom između 2,84 i 6,25%. Zastupljenost Srba kreće se od 1,19% u Državnom zavodu za mjeriteljstvo do 4,17% u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo.

DRŽAVNE UPRAVNE ORGANIZACIJE 31. DECEMBRA 2016.	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	Nac. manjina %	Broj zaposlenih Srba	Srba %
Državna geodetska uprava	1.057	58	5,49%	30	2,84%
Državni hidrometeorološki zavod	355	16	4,51%	12	3,38%
Državni zavod za intelektualno vlasništvo	96	6	6,25%	4	4,17%
Državni zavod za mjeriteljstvo	84	3	3,57%	1	1,19%
Državni zavod za statistiku	528	15	2,84%	10	1,89%
Državna uprava za zaštitu i spašavanje	652	20	3,07%	10	1,53%
Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost	23	0	0,00%	0	0,00%
UKUPNO	2.795	118	4,22%	67	2,39%

Tablica 6. Prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u državnim upravnim organizacijama na dan 31. decembra 2016 (podaci Ministarstva uprave).

Zastupljenost manjina u uredima državne uprave u županijama

U razdoblju od 1. marta 2013. do 31. decembra 2016. ukupan broj zaposlenika smanjen je u 19 od ukupno 20 ureda državne uprave u županijama (UDU). Ukupan broj zaposlenika u UDU-ima smanjen je za 210 ili 7,39%, dok se ukupan broj pripadnika nacionalnih manjina povećao za 3 ili 2,16%, a broj Srba smanjio za 6 ili 6,38%. Analizirani podaci ukazuju na to da je unatoč smanjenju ukupnog broja Srba njihov udio povećan između 0,11 i 2,66% u 13 UDU-a. Istovremeno, udio Srba smanjen je između 0,60 i 3,90% u 6 UDU-a, dok u UDU-u Krapinsko-zagorske županije, na području gdje Srbi čine tek 0,16% stanovništva, nema zaposlenih Srba. Zastupljenost Srba u UDU-ima sedam županija približno odgovara njihovu udjelu u stanovništvu tih županija, a to su: Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Istarska, Karlovačka, Primorsko-goranska, Splitsko-dalmatinska i Vukovarsko-srijemska. Nadzastupljenost je ostvarena u UDU-ima triju županija: Dubrovačko-neretvanskoj, Međimurskoj i Varaždinskoj, u kojima Srbi u stanovništvu sudjeluju s udjelima od 1,71%, 0,20%, odnosno 0,40%. Značajniji nesrazmjer u zastupljenosti Srba (veći od 3,00%) vidljiv je u UDU-u u Sisačko-moslavačkoj županiji, u kojem je zaposleno 1,60% Srba, a oni čine 12,18% stanovništva županije; zatim u UDU-u u Ličko-senjskoj županiji, u kojem je udio zaposlenih Srba 4,17%, a čine 13,65% stanovništva županije; u UDU-u u Šibensko-kninskoj županiji, u kojem radi 3,26% Srba, a čine 10,53% stanovništva županije; u UDU-u u Zadarskoj županiji, u kojem radi 1,38% Srba, a u stanovništvu županije sudjeluju s 4,81%; u UDU-u u Virovitičko-podravskoj županiji, u kojem Srbi čine 2,86% zaposlenih, dok u stanovništvu županije sudjeluju s 6,06% te u UDU-u u Požeško-slavonskoj županiji, u kojem Srbi čine 2,94% zaposlenih, a 6,00% stanovništva.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina	1. marta 2013.				
	UREDI DRŽAVNE UPRAVE U ŽUPANIJAMA	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	% Nacionalnih manjina	Broj zaposlenih Srba
Bjelovarsko-bilogorska županija	97	12	12,37%	3	3,09%
Brodsko-posavska županija	116	4	3,45%	3	2,59%
Dubrovačko-neretvanska županija	148	2	1,35%	2	1,35%
Istarska županija	174	14	8,05%	5	2,87%
Karlovačka županija	125	10	8,00%	10	8,00%
Koprivničko-križevačka županija	82	1	1,22%	1	1,22%
Krapinsko-zagorska županija	98	1	1,02%	0	0,00%
Ličko-senjska županija	78	3	3,85%	3	3,85%
Međimurska županija	71	1	1,41%	1	1,41%
Osječko-baranjska županija	246	22	8,94%	14	5,69%
Požeško-slavonska županija	73	5	6,85%	2	2,74%
Primorsko-goranska županija	200	10	5,00%	7	3,50%
Sisačko-moslavačka županija	133	7	5,26%	5	3,76%
Splitsko-dalmatinska županija	375	10	2,67%	7	1,87%
Šibensko-kninska županija	103	4	3,88%	3	2,91%
Varaždinska županija	137	0	0,00%	0	0,00%
Virovitičko-podravska županija	74	6	8,11%	5	6,76%
Vukovarsko-srijemska županija	171	22	12,87%	21	12,28%
Zadarska županija	155	1	0,65%	1	0,65%
Zagrebačka županija	187	1	0,53%	1	0,53%

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina	31. decembra 2016.				
	UREDI DRŽAVNE UPRAVE U ŽUPANIJAMA	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	% Nacionalnih manjina	Broj zaposlenih Srba
Bjelovarsko-bilogorska županija	87	14	16,10%	5	5,75%
Brodsko-posavska županija	105	3	2,86%	2	1,90%
Dubrovačko-neretvanska županija	136	3	2,21%	3	2,21%
Istarska županija	174	15	8,62%	6	3,45%
Karlovačka županija	119	11	9,24%	11	9,24%
Koprivničko-križevačka županija	77	1	1,30%	0	0,00%
Krapinsko-zagorska županija	95	1	1,05%	0	0,00%
Ličko-senjska županija	72	3	4,17%	3	4,17%
Međimurska županija	66	1	1,52%	1	1,52%
Osječko-baranjska županija	216	19	8,80%	11	5,09%
Požeško-slavonska županija	68	5	7,35%	2	2,94%
Primorsko-goranska županija	171	15	8,77%	8	4,68%
Sisačko-moslavačka županija	125	3	2,40%	2	1,60%
Splitsko-dalmatinska županija	356	5	1,40%	2	0,56%
Šibensko-kninska županija	92	3	3,26%	3	3,26%
Varaždinska županija	118	3	2,54%	1	0,85%
Virovitičko-podravska županija	70	3	4,28%	2	2,86%
Vukovarsko-srijemska županija	158	26	16,50%	21	13,29%
Zadarska županija	145	2	1,38%	2	1,38%
Zagrebačka županija	183	3	1,64%	3	1,64%

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina	Srbi - promjena udjela 2011. — 2016.	Udio Srba u stanovništvu županije prema rezultatima Popisa 2011.
UREDI DRŽAVNE UPRAVE U ŽUPANIJAMA		
Bjelovarsko-bilogorska županija	+ 2,66%	6,31
Brodsko-posavska županija	- 0,69%	2,60
Dubrovačko-neretvanska ž.	+ 0,86%	1,71
Istarska županija	+ 0,58%	3,46
Karlovačka županija	+ 1,24%	10,40
Koprivničko-križevačka županija	- 1,22%	1,90
Krapinsko-zagorska županija	0,00%	0,16
Ličko-senjska županija	+ 0,32%	13,65
Međimurska županija	+ 0,11%	0,22
Osječko-baranjska županija	- 0,60%	7,76
Požeško-slavonska županija	+ 0,20%	6,00
Primorsko-goranska županija	+ 1,18%	5,03
Sisačko-moslavačka županija	- 2,16%	12,18
Splitsko-dalmatinska županija	- 1,31%	1,05
Šibensko-kninska županija	+ 0,35%	10,53
Varaždinska županija	+ 0,85%	0,40
Virovitičko-podravska županija	- 3,90%	6,06
Vukovarsko-srijemska županija	+ 1,01%	15,50
Zadarska županija	+ 0,73%	4,81
Zagrebačka županija	+ 1,11%	0,86

Tablica 7. Usporedni prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u UDU-u u županijama dana 1. marta 2013. i 31. decembra 2016 (podaci Ministarstva uprave).

Zastupljenost manjina u stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske

Ukupan broj zaposlenih u stručnim službama i uredima Vlade 31. je decembra 2016. smanjen za 12,95% (68 zaposlenika) u odnosu na 1. marta 2013. godine. Broj zaposlenika pripadnika nacionalnih manjina u istom je razdoblju povećan za 2, dok se broj zaposlenih Srba nije promijenio (8 zaposlenika). Kao i u prethodno razmatranim tijelima državne uprave, ukupna zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u stručnim službama i uredima Vlade (3,94%), kao ni zastupljenost Srba (1,75%), ne odražava njihov udio u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske.

Zastupljenost manjina u Ministarstvu unutarnjih poslova (policiji)

Kao i u analizi SNV-a iz marta 2014., SNV i Klub zastupnika SDSS-a u ovom dokumentu posebnu pažnju posvećuju zastupljenosti Srba u policiji s naglaskom na ratom pogođena i povratnička područja u državi, odnosno s naglaskom na područja sa značajnijim udjelom Srba u ukupnom stanovništvu. Analizirajući raspoložive podatke u prethodnih desetak godina, uočen je trend kontinuiranog smanjivanja udjela Srba u policiji. Primjera radi, Srbi su 2008. godine u policiji bili ukupno zastupljeni s 3,13%, dok je njihov udio u aprilu 2017., prema podacima MUP-a, bio 2,51%. Slično, ukupan je udio nacionalnih manjina s 5,7% u 2011. godini do aprila 2017. godine opao na 4,68%.

2008.	2010.	april 2011.*	jun 2013.*	februar 2015.*	april 2017.*
3,13%	3,00%	2,93%	2,86%	2,62%	2,51%

Tablica 8. Prikaz ukupne zastupljenosti pripadnika srpske nacionalne manjine u policiji u razdoblju 2008. — 2017., po godinama (*podaci Ministarstva unutarnjih poslova).

Podaci MUP-a iz aprila 2017. ukazuju na nastavak negativnih trendova u ostvarivanju prava na proporcionalnu zastupljenost Srba po policijskim upravama (PU) na područjima u kojima oni čine značajniji udio u ukupnom stanovništvu županija. Srbi su, kao što je pokazala i analiza SNV-a iz marta 2014., značajno podzastupljeni u PU Ličko-senjskoj, u kojoj sudjeluju s udjelom od 1,86%, a u stanovništvu županije ih je 13,65%; u PU Sisačko-moslavačkoj, u kojoj čine 1,01% zaposlenih, a u stanovništvu županije sudjeluju s 12,18%; u PU Karlovačkoj, u kojoj čine 1,52% zaposle-

nih, a na području županije ih je 10,40%; u pu Šibensko-kninskoj, u kojoj čine 2,69% zaposlenika, a u stanovništvu županije sudjeluju s 10,53%; u pu Bjelovarsko-bilogorskoj, u kojoj čine 0,46% zaposlenih, a u županiji 6,31% stanovništva; u pu Zadarskoj, u kojoj je zaposlenih Srba samo 0,4%, dok su u županiji zastupljeni s 4,81%, te u pu Primorsko-goranskoj, u kojoj ih je 1,48%, dok su u županiji zastupljeni s 5,03%. Također, na području Požeško-slavonske županije, na kojem Srba ima 6,00%, njihova je zastupljenost u pu prema raspoloživim podacima u februaru 2015. bila tek 0,63%.

Analizirani podaci ukazuju na to da je u šestogodišnjem razdoblju od aprila 2011. do aprila 2017. do najvećeg pada zastupljenosti Srba došlo u pu Osječko-baranjskoj i pu Vukovarsko-srijemskoj, u kojima Srbi čine 7,76%, odnosno 15,50% stanovništva. Ove su dvije pu u analizi snv-a iz 2014. istaknute kao izuzeci u odnosu na sve prethodno navedene, odnosno kao uprave u kojima je zastupljenost bila zadovoljavajuća. Međutim, udio je zaposlenih Srba u pu Osječko-baranjskoj s 10,36% u aprilu 2011. pao na svega 1,58% u aprilu 2017., dok je u pu Vukovarsko-srijemskoj, u istom razdoblju, ranije ostvarena zastupljenost od 11,95% smanjena na 3,60%. Zabrinjavajući trendovi u dvjema navedenim policijskim upravama zahtijevaju posebnu pažnju imajući u vidu odredbu uzPNM-a kojom je uređeno da se zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave ostvaruje tako da se vodi računa i o "stečenim pravima". Ta se odredba odnosi isključivo na prava Srba na područjima Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije, koja su bila pod prijelaznom upravom Ujedinjenih naroda za istočnu Slavoniju, Baranju i zapadni Srijem (UNTAES) i koja su u drugoj polovici 90-tih mirno reintegrirana u političko-pravni poredak Republike Hrvatske. Naime, u smislu odredbi uzPNM-a, "stečenim pravima" smatraju se ona prava koja je Republika Hrvatska prihvatila pismom Vlade Republike Hrvatske Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda od 13. januara 1997., za završetak mirne reintegracije područja pod prijelaznom upravom UN-a.¹³ S time u vezi, značajno je istaknuti da se u stavku 4. navedenog pisma Vlade Republike Hrvatske između ostalog navodi: "Razmjerna srpska zastupljenost, uključujući i više položaje, u lokalnoj službi zdravstvene zaštite, policije i sudstva u ovom području, koje sada tvori područje pod Prijelaznom upravom, jamči se bez obzira kakve bi upravne podjele mogle biti uvedene u budućnosti."

13 Obrazloženje članka 2. Konačnog prijedloga uzPNM-a (br. 536), Klasa: 016-01/02-01/01, Ur. broj: 61-01-07, od 22. novembra 2002.

PU / SJEDIŠTE	% Srba april 2017.	% Srba februar 2015.	% Srba jun 2013.	% Srba april 2011.	Udio Srba u stanovništvu prema rezultatima Popisa 2011.	Srbi – promjena udjela 2011. – 2017.
BJELOVARSKO -BILOGORSKA	0,46%	0,45%	1,69%	1,65%	6,31%	- 1,19%
MEĐIMURSKA	0,60%	0,59%	0,19%	0,20%	0,22%	+ 0,40%
DUBROVAČKO- NERETVANSKA	0,43%	0,45%	1,25%	1,22%	1,71%	- 0,79%
LIČKO-SENJSKA	1,86%	0,61%	1,27%	0,75%	13,65%	+ 1,11%
KARLOVAČKA	1,52%	1,77%	1,81%	1,83%	10,40%	- 0,31%
KOPRIVNIČKO- KRIŽEVAČKA	1,13%	1,12%	0,86%	0,86%	1,90%	+ 0,27%
OSJEČKO-BARANJSKA	1,58%	1,35%	9,75%	10,36%	7,76%	- 8,78%
ISTARSKA	2,13%	2,68%	3,36%	3,25%	3,46%	- 1,12%
PRIMORSKO-GORANSKA	1,48%	1,90%	2,14%	2,04%	5,03%	- 0,56%
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1,01%	0,97%	1,98%	1,97%	12,18%	- 0,96%
POŽEŠKO-SLAVONSKA	?	0,63%	0,86%	0,60%	6,00%	+ 0,03%*
BRODSKO-POSAVSKA	1,20%	1,59%	1,20%	1,21%	2,60%	- 0,01%
SPLITSKO-DALMATINSKA	1,41%	1,79%	1,18%	1,26%	1,05%	+ 0,15%
ŠIBENSKO-KNINSKA	2,69%	3,04%	2,27%	2,28%	10,53%	+ 0,41%
VARAŽDINSKA	0,45%	0,44%	0,16%	0,16%	0,40%	+ 0,39%
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	3,60%	4,92%	11,91%	11,95%	15,50%	- 8,35%
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	0,63%	1,23%	1,60%	1,63%	6,06%	- 1,00%
KRAPINSKO-ZAGORSKA	?	0,00%	0,30%	0,30%	0,16%	- 0,30%*
ZADARSKA	0,92%	0,30%	0,30%	0,30%	4,81%	+ 0,62%
ZAGREBAČKA	2,13%	2,43%	2,48%	2,50%	0,86%	- 0,37%
MUP ZAGREB	1,31%	1,35%	1,41%	1,38%	2,22%	- 0,07%
UKUPNO:	2,51%	2,62%	2,86%	2,93%	-	- 0,42%

PU / SJEDIŠTE	% Nacionalnih manjina april 2017.	% Nacionalnih manjina februar 2015.	% Nacionalnih manjina jun 2013.	% Nacionalnih manjina april 2011.	Nacionalne manjine - promjena udjela 2011. — 2017.
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	4,11%	4,54%	7,34%	7,90%	- 3,79%
MEĐIMURSKA	1,20%	1,18%	0,78%	0,80%	+ 0,40%
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	1,29%	1,33%	3,06%	4,20%	- 2,91%
LIČKO-SENJSKA	2,48%	1,22%	1,81%	3,00%	- 0,52%
KARLOVAČKA	2,28%	2,83%	2,81%	3,90%	- 1,62%
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1,69%	1,68%	1,08%	1,10%	+ 0,59%
OSJEČKO-BARANJSKA	2,26%	2,25%	11,76%	12,60%	-10,34%
ISTARSKA	7,29%	8,63%	8,67%	9,50%	- 2,21%
PRIMORSKO-GORANSKA	3,60%	4,86%	4,14%	5,40%	- 1,80%
SISAČKO-MOSLAVAČKA	3,02%	3,57%	4,50%	6,00%	- 2,98%
POŽEŠKO-SLAVONSKA	?	0,63%	2,59%	2,10%	- 1,47%*
BRODSKO-POSAVSKA	2,40%	3,18%	1,89%	3,80%	- 1,40%
SPLITSKO-DALMATINSKA	1,76%	2,87%	1,50%	2,80%	- 1,04%
ŠIBENSKO-KNINSKA	2,69%	3,42%	2,83%	4,10%	- 1,41%
VARAŽDINSKA	0,45%	0,44%	0,16%	0,50%	- 0,05%
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	4,20%	5,52%	14,92%	16,20%	- 12,00%
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	1,27%	1,84%	2,20%	3,00%	- 1,73%
KRAPINSKO-ZAGORSKA	?	0,00%	0,61%	0,60%	- 0,60%*
ZADARSKA	1,22%	0,60%	0,80%	1,00%	+ 0,22%
ZAGREBAČKA	5,18%	6,32%	5,18%	6,20%	- 1,02%
MUP ZAGREB	3,53%	4,00%	3,22%	3,80%	- 0,27%
UKUPNO	4,68%	5,64%	4,72%	4,72%	- 0,04%

Tablica 9. Usporedni prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina po policijskim upravama u 2011., 2013., 2015. i 2017. (podaci Ministarstva unutarnjih poslova / *Zbog neraspoloživosti podataka za 2017., promjena udjela izračunata je za razdoblje 2011. — 2015.)

Recentni podaci MUP-a iz aprila 2017. ukazuju na postojeći interes pripadnika nacionalnih manjina za zapošljavanje u policiji. Na natječajе za upis u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje

policajac u 2015. se godini prijavio ukupno 131 pripadnik neke manjine, od čega 91 pripadnik srpske manjine, dok je u 2016. evidentirano 116 prijavljenih pripadnika manjina, od čega 65 Srba. U te se dvije godine na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu s odredbama UZPNM-a pozvalo ukupno 19 Srba i 22 pripadnika ostalih manjina. Od ukupnog broja kandidata upisanih u Program u 2015. Srbi su činili 1,84%, dok je ukupan udio upisanih pripadnika manjina bio 3,07%. U 2016. manjine su ukupno činile 4,92% ukupnog broja upisanih u Program, a Srbi 3,38%. Na natječajima za zapošljavanje u MUP-u u 2015. i 2016. godini primljeno je ukupno 54 kandidata, od čega 29 pripadnika nacionalnih manjina, a 21, odnosno 12 pripadnika srpske manjine.

Zastupljenost manjina u pravosudnim tijelima

U analizi SNV-a iz marta 2014. spomenuti su određeni problemi u praćenju i analiziranju podataka o zastupljenosti nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima. Ključni se problem odnosio na uočene manjkavosti u iskazivanju podataka razdijeljenih po etničkoj pripadnosti zaposlenika, odnosno po pripadnosti zaposlenika pojedinoj nacionalnoj manjini. Naime, podaci o pojedinim kategorijama zaposlenika, koji ne pripadaju nijednoj od 22 nacionalne manjine (npr. Jugoslavena, Muslimana, neopredijeljenih, i sl., koji se najčešće podvode pod kategoriju "ostali"), neopravdano su pribrajani podacima koji se odnose na zastupljenost nacionalnih manjina. Ista je praksa primijećena i u iskazivanju najnovijih podataka o stanju zastupljenosti manjina u pravosudnim tijelima dana 31. decembra 2016., stoga neki zbirni podaci za nacionalne manjine nisu detaljnije analizirani. Npr. u podacima zaprimljenim od Ministarstva pravosuđa ukupnom su broju pripadnika manjina koji su zastupljeni među dužnosnicima u sudovima (62) pridodana tri dužnosnika koji su "neopredijeljeni". Slično, u ukupan se broj službenika, namještenika i vježbenika iz reda nacionalnih manjina (268) uključuje i 2 Muslimana te 48 "neopredijeljenih".

Što se zastupljenosti Srba tiče, u razdoblju od 31. marta 2013. do 31. decembra 2016. godine broj dužnosnika u sudovima i državnim odvjetništvima ostao je isti (60), ali je zbog smanjenja ukupnog broja dužnosnika njihov udio u navedenim tijelima nešto povećan: s 2,21% na 2,30% među dužnosnicima u sudovima te s 2,76% na 2,90% među dužnosnicima u državnim odvjetništvima. Ukupan broj službenika, namještenika i vježbenika u pravosudnim tijelima smanjen je za 4,75%, dok je udio Srba u navedenom razdoblju manji za neznatnih 0,03%.

	31. marta 2013.			31. decembra 2016.		
	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih Srba	% Srba	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih Srba	% Srba
Dužnosnici u sudovima / suci	1.945	43	2,21%	1.830	42	2,30%
Dužnosnici u državnim odvjetništvima / zamjenici državnih odvjetnika	616	17	2,76%	621	18	2,90%
Službenici, namještenici i vježbenici u sudovima i državnim odvjetništvima	8.123	159	1,96%	7.737	149	1,93%

Tablica 10. Usporedni prikaz zastupljenosti pripadnika srpske nacionalne manjine u pravosudnim tijelima 31. marta 2013. i 31. decembra 2016 (podaci Ministarstva pravosuđa).

Prema podacima Ministarstva pravosuđa od 31. decembra 2016. godine, nacionalne su manjine s udjelom od 3,55% i dalje značajno podzastupljene među dužnosnicima u pravosudnim tijelima Republike Hrvatske. Srbi su s udjelom od 5,73% odgovarajuće zastupljeni, odnosno nadzastupljeni među dužnosnicima u županijskim državnim odvjetništvima, a uopće ne ostvaruju zastupljenost u republičkim i trgovačkim sudovima te u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (DORH). U ostalim se pravosudnim tijelima zastupljenost Srba među dužnosnicima kreće od 1,96% u općinskim državnim odvjetništvima do 3,13% u Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala (USKOK).

PRAVOSUDNA TIJELA	31. marta 2013.				
	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	% Nacionalnih manjina	Broj zaposlenih Srba	% Srba
Republički sudovi	146	3	2,05%	1	0,68%
Upravni sudovi	34	0	0,00%	0	0,00%
Županijski sudovi	407	19	4,67%	14	3,44%
Općinski sudovi	854	25	2,93%	18	2,11%
Trgovački sudovi	127	0	0,00%	0	0,00%
Prekršajni sudovi	377	17	4,51%	10	2,65%
USKOK	27	1	3,70%	1	3,70%
DORH	22	1	4,55%	0	0,00%
Županijska državna odvjetništva	152	12	7,89%	9	5,92%
Općinska državna odvjetništva	415	16	3,86%	7	1,69%
UKUPNO	2.561	94	3,67%	60	2,34%

PRAVOSUDNA TIJELA	31. decembra 2016.				
	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	% Nacionalnih manjina	Broj zaposlenih Srba	% Srba
Republički sudovi	129	2	1,55%	0	0,00%
Upravni sudovi	45	1	2,22%	1	2,22%
Županijski sudovi	395	16	4,05%	12	3,04%
Općinski sudovi	805	27	3,35%	19	2,36%
Trgovački sudovi	117	0	0,00%	0	0,00%
Prekršajni sudovi	339	16	4,72%	10	2,95%
USKOK	32	1	3,13%	1	3,13%
DORH	24	1	4,17%	0	0,00%
Županijska državna odvjetništva	157	11	7,01%	9	5,73%
Općinska državna odvjetništva	408	15	3,68%	8	1,96%
UKUPNO	2.451	90 (87)**	3,67% (3,55%)**	60	2,45%

Tablica 11. Usporedni prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina među dužnosnicima u pravosudnim tijelima 31. marta 2013. i 31. decembra 2016 (podaci Ministarstva pravosuđa / *broj i udio pripadnika jedne od 22 nacionalne manjine, bez 3 "neopredijeljena")

Podzastupljenost nacionalnih manjina, i zasebno Srba, prisutna je i među službenicima, namještenicima i vježbenicima u svim pravosudnim tijelima Republike Hrvatske. 31. decembra 2016. Srba uopće nema među službenicima, namještenicima i vježbenicima u republičkim sudovima i u uskok-u, dok se u ostalim pravosudnim tijelima njihova zastupljenost kreće između 1,25% u upravnim sudovima i 3,62% u županijskim državnim odvjetništvima.

PRAVOSUDNA TIJELA	31. decembra 2013.				
	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	% Nacionalnih manjina	Broj zaposlenih Srba	% Srba
Republički sudovi	242	2	0,83%	1	0,41%
Upravni sudovi	68	1	1,47%	0	0,00%
Županijski sudovi	828	29	3,50%	22	2,66%
Općinski sudovi	4.165	157	3,77%	95	2,28%
Trgovački sudovi	553	12	2,17%	8	1,45%
Prekršajni sudovi	1.101	39	3,54%	21	1,91%
USKOK	25	1	4,00%	0	0,00%
DORH	44	2	4,55%	2	4,55%
Županijska državna odvjetništva	266	17	6,40%	12	4,51%
Općinska državna odvjetništva	746	23	3,08%	13	1,74%
UKUPNO	8.038	283	3,52%	174	2,16%

PRAVOSUDNA TIJELA	31. decembra 2016.				
	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	% Nacionalnih manjina	Broj zaposlenih Srba	% Srba
Republički sudovi	237	2	0,84%	0	0,00%
Upravni sudovi	80	5	6,25%	1	1,25%
Županijski sudovi	793	25	3,15%	18	2,27%
Općinski sudovi	3.963	189	4,77%	82	2,07%
Trgovački sudovi	552	11	1,99%	7	1,27%
Prekršajni sudovi	1.003	36	3,59%	16	1,60%
USKOK	38	1	2,63%	0	0,00%
DORH	49	1	2,04%	1	2,04%
Županijska državna odvjetništva	277	18	6,50%	10	3,61%
Općinska državna odvjetništva	745	27	3,62%	14	1,88%
UKUPNO	7.737	315 (254)*	4,07% (3,28%)*	149	1,93%

Tablica 12. Usporedni prikaz zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina među službenicima, namještenicima i vjezbenicima u pravosudnim tijelima 31. decembra 2013. (podaci Vlade RH iz Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu UZPNM-a za razdoblje od 2011. do 2013., za 2013. godinu) i 31. decembra 2016. (podaci zaprimljeni od Ministarstva pravosuđa / *broj i udio pripadnika jedne od 22 nacionalne manjine, bez 4 Muslimana, 56 "neopredijeljenih" i 1 Tatar).

Ministarstvo pravosuđa prikuplja i vodi podatke o broju i udjelu pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u pravosudnim tijelima prema vrsti, odnosno prema razini sudova i državnih odvjetništava. Međutim, zbog činjenice da su pojedina pravosudna tijela, poput upravnih, trgovačkih i prekršajnih sudova te općinskih i županijskih sudova i državnih odvjetništava, teritorijalno nadležna za područja više jedinica lokalne, tj. područne samouprave, podatke o odgovarajućoj zastupljenosti nacionalnih manjina u tim tijelima u odnosu na njihovu zastupljenost u ukupnom stanovništvu na razini na kojoj je pojedino tijelo ustrojeno nije moguće primjereno iskazati i analizirati.

Zaključak

Gotovo petnaest godina od UZPNM-ova stupanja na snagu pravo nacionalnih manjina na proporcionalnu zastupljenost u tijelima javne vlasti ostaje tek mrtvo slovo na papiru. Imajući u vidu početno stanje zastupljenosti manjina, nerealno je bilo očekivati da će se navedeno pravo približno ili u cijelosti ostvariti u kratkom vremenskom roku. Međutim, budući da je predmetna zastupljenost manjina u prethodnom višegodišnjem razdoblju uglavnom stagnirala ili se u pojedinim tijelima kontinuirano zadržavala na približno jednakoj razini, jasno je da su državne mjere i politike usmjerene na zapošljavanje i povećanje udjela nacionalnih manjina u tijelima javne vlasti potpuno podbacile. Najnoviji podaci odgovarajućih državnih tijela o zastupljenosti manjina s kraja 2016. i početka 2017., u odnosu na one iz 2013., ukazuju na isti opći zaključak koji je iznesen u analizi SNV-a iz marta 2014.: "Napretka nema, a posebne, 'pozitivne' mjere i politike u korist nacionalnih manjina pokazuju se krajnje neučinkovitima, neodgovarajućima i upitno opravdanima." Općenito se može zaključiti i da unatoč optimističnim očekivanjima dijela manjinskih aktera članstvo Hrvatske u Europskoj uniji nije imalo pozitivnog utjecaja na ostvarivanje zajamčenih manjinskih prava u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje njihove odgovarajuće zastupljenosti u tijelima javne vlasti.

Manjine ostaju značajno podzastupljene u tijelima javne vlasti. "Dugoročni" plan prijama pripadnika nacionalnih manjina u tijela državne uprave za razdoblje od 2011. do 2014. iz maja 2011. niti je ostvario svoj osnovni cilj povećanja udjela manjina u tijelima državne uprave na 5,5% do kraja 2014., niti je pridonio povećanju udjela manjina u četverogodišnjem razdoblju (koji je, naprotiv, stagnirao), niti je postavio temelje za unapređenje ostvarivanja prava u budućnosti. Neostvarivanje "dugoročnog" plana prijama teško se može pravdati zabranama novog zapošljavanja i politikama smanjivanja broja službenika. Naime, u "dugoročnom" je planu za razdoblje od 2011. do 2014. između ostalog navedeno da se "pri utvrđivanju mogućnosti povećanja broja pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave vodilo [...] računa o mogućnostima zapošljavanja novih državnih službenika, uključujući i zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina, te potrebi smanjenja broja zaposlenih u navedenim tijelima utvrđenoj Planom provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka". S tim u vezi, postignuća "dugoročnog" plana ukazuju na neprofesionalan i tek formalan pristup njegovu donošenju i provođenju. Slična se ocjena stanja može dati i u odnosu na godišnje, odnosno "kratkoročne" planove prijama u tijela državne uprave u razdoblju od 2014. do 2016., u dijelovima koji se odnose na planiranje zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina. Slično kao

u slučaju upravnih tijela, do napretka nije došlo ni po pitanju unapređenja zastupljenosti manjina u pravosudnim tijelima. Štoviše, uočen je nastavak negativne prakse da se kod iskazivanja podataka o zastupljenosti u pravosudnim tijelima ukupnom broju pripadnika nacionalnih manjina i dalje pribrajaju zaposlenici (dužnosnici, službenici, namještenici i vježbenici) koji ne pripadaju nijednoj od 22 nacionalne manjine, čime ne samo da se otežava praćenje stanja zastupljenosti već se prikazuju i neistiniti podaci o ostvarivanju prava.

Ako su iskreno privrženi vrijednostima demokracije, vladavine prava i ljudskih prava, Vlada Republike Hrvatske i ostala nadležna tijela trebaju odgovornije i sustavnije pristupati planiranju i provođenju konkretnih mjera za ostvarivanje prava na odgovarajuću zastupljenost manjina u tijelima javne vlasti. Praktično ostvarivanje pozitivne mjere prednosti pri zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina u tim tijelima potrebno je kontinuirano promicati i detaljno pratiti. Pritom je – imajući u vidu varljive, nerijetko izrazito negativne stavove prema manjinama u širem javnom prostoru, a naročito prema srpskoj – potrebno otvoreno isticati i jamčiti da pripadnici nacionalnih manjina od pozivanja na predmetno pravo prednosti neće imati više štete nego koristi. Odgovarajuće mjere i politike usmjerene na ostvarivanje zajamčenih manjinskih prava trebale bi biti realno ostvarive i objektivno mjerljive te stvarati pozitivne temelje za unapređenje stanja u budućnosti. U suprotnome, za očekivati je da se rezultati i zaključci naredne snv-ove analize o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima javne vlasti neće značajnije razlikovati od ovih poprilično poraznih, predstavljenih u dokumentu.

SNV Bulletin #11

*Unrealized rights
and failed policies 2*

SNV
CHB

srpsko
narodno
vijeće

српско
народно
вијеће

serb
national
council

IMPRESSUM

Bulletin #11: Unrealized Rights and Failed Policies 2:
Representation of National Minorities
in the State Administration and Judiciary

PUBLISHERS / Serb National Council & Council of the
Serb National Minority for City of Zagreb

FOR PUBLISHER / Milorad Pupovac

AUTHOR / Ljubomir Mikić

EDITOR / Saša Milošević

GRAPHIC DESIGN / Parabureau

PRINT / IT Graf

COPIES / 700

ISSN / 1849-7314

ISBN / 978-953-7442-36-1

CIP record is available in the computer catalog of the National
and university library in Zagreb under the number

SUPPORT

This project is funded by
the European Union

This project is co-funded by
the Office for cooperation
with NGOs of the Croatian
Government

CITY OF ZAGREB

Zagreb, September 2017.

SNV srpsko | српско | serb
CHB narodno | народно | national
vijeće | вијеће | council

The contents and point of views
are the sole responsibility of
project partners and do not
necessarily reflect the view of the
European Union and the Office
for cooperation with NGOs of the
Croatian Government.

COVER PHOTO:
Željko Hladika / PIXSELL

SNV Bulletin #11

*Unrealized rights
and failed policies 2:
Representation
of national minorities
in the state
administration
and judiciary*

Introduction

Relying on the fact of by law guaranteed right on proportional representation of national minorities members in public authorities that has for years presented a big problem and challenge for the Republic of Croatia, Serb National Council (SNC) published the analysis *Unrealized Rights and Failed Policies: Representation of National Minorities in State Administration, Judiciary and Police* in March of 2014. The analysis was based on competent authorities' data about the representation of national minorities in stated institutions, highlighting the representation of Serbs followed and collected by SNC and the Independent Democratic Serbian Party Club in the Croatian Parliament between the middle of 2008 and the middle of 2013, respectively until the beginning of the EU membership of Republic of Croatia in July of 2013. The results of the analysis were devastating. It has been noticed that during the analysed period, despite the specific measures of the Government of Republic of Croatia, not only there was no improvement in realization of the rights, but previously achieved level of representation demonstrate tendencies of moderate to significant degradation. Former politics of the Government directed towards increasing the number of national minorities' members in competent authorities have been rated as useless, and stated reasonable doubt they were only fulfilling the form in order to meet the criteria of the EU entry negotiations. The conclusion, among other, stated the necessity for the Government and other competent authorities to undertake decisive, comprehensive and concrete measures in collaboration and with participation of national minorities' representatives and independent experts in the following period in order to implement the corresponding guaranteed rights.

This document is a result of continuous activity of SNC and IDSP on following and lobbying for the realization of national minorities rights, or concretely, realizing the rights of Serbs on corresponding representation in state administration institutions. It primarily considered and analysed the current data on representation from the end of 2016 and the beginning of 2017. Because of tracking the trends the current data are compared to analysis data Published in March of 2014. Regarding that, the document deals with the possible influence of 4-year-membership in the European Union on improvement in implementing the guaranteed national minorities' rights and with it the rule of law and commitment of national institutions to democracy and human rights.

Representation of national minorities in the state administration institutions

The right on proportional representation of national minorities in public administration institutions is stated by The Constitutional Act on The Rights of National Minorities in the Republic of Croatia (CARNM) from 2002¹. The method and realization of representation and employment of national minorities' members in state administration and judiciary institutions have been regulated and elaborated by provisions of special acts². Except by special acts the representation "...shall be ensured in compliance with the provisions of special legislation and other employment policy papers of such bodies, by taking into account the share of national minority members in the total population at the level where any such public agency or court has been established..."³ Members of national minorities are guaranteed the priority right in realizing the available positions within the aforementioned institutions, in order to realize the right of representation.⁴ Priority right cannot be realized automatically but under the same conditions applicable on other candidates in the competition who do not realize the aforementioned priority right accordant to CARNM or corresponding provisions of other acts.⁵

National minorities' share in public administration institutions should reflect their share in overall population of the Republic of Croatia. National minorities share in overall population and administrative population is stated based on relevant census. According to 2011 Census, national minorities comprise 7.67% and Serbs 4.36%, of the total population of Croatia.

National minorities' representation in state administration institutions

Representation condition

On December 31st 2016, there were 1 689 or 3.4% national minorities', 1 103 or 2.22% of them were Serbs, employed in public administration institutions including, ministries, central state offices, state administrative organizations and county state administrative offices just as Offices of the Government of The Republic of Croatia.

1 Article 22 paragraph 2 Constitutional Act on the Rights of National Minorities (Narodne novine, later found under abbreviation NN) no. 155/02, 47/10, 80/10 and 93/11).

2 Act on Administration System (NN, no. 150/11, 12/13, 93/16 i 104/16); Act on public officers (NN, no. 49/12 - refined text, 37/13, 38/13, 01/15 i 138/15 i 61/17); Judiciary Act (NN, no. 28/13, 33/15, 82/15 i 82/16); Act on the State's Attorney Office (NN, no. 76/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11, 130/11, 72/13, 148/13, 33/15 i 82/15); and Law on the State Judiciary Council (NN, no. 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13 i 82/15).

3 Article 22 paragraph 2 Constitutional Act on the Rights of National Minorities.

In comparison to those from March 1st of 2013 total share of national minorities employed in the aforementioned institutions increased by 0.09% while the share of employed Serbs decreased by 0.13%. During the observed 4-year-long period total number of the employed in those institutions decreased by 5.49%, total number of national minorities decreased by 2.88% while the number of Serbs decreased by 10.69%.

	Total employed	Employed minorities	Employed minorities %	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
01.03.2013.	52.584	1.739	3.31%	1.235	2.35%
31.12.2013.	52.691	1.853	3.51%	1.256	2.38%
31.12.2014.	50.478	1.762	3.49%	1.167	2.31%
31.12.2015.	50.375	1.713	3.40%	1.124	2.23%
31.12.2016.	49.697	1.689	3.40%	1.103	2.22%

Table 1 Review of representation of national minorities' members in state administration institutions in period between March 1st of 2013 and December 31st of 2016 on yearly basis (*Ministry of Administration data).

Detailed comparative analysis of representation and change in national minorities share in central civil service institutions is aggravated due to change in the act of structuring those institutions and determining their domain. On March 1st of 2013 the Law on Organization and Scope of Ministries and other Central State Administration Bodies⁶ came legally in force and based on it there were 20 ministries, 4 central state offices and 8 state administrative organizations while the same act from October and its amendments from November 2016⁷ stated 20 ministries, 5 central state offices and 7 state administrative organizations.

4 Article 22 paragraph 4 Constitutional Act on the Rights of National Minorities.

5 Law on Professional Rehabilitation of Persons with Disabilities (NN, no. 157/13 and 152/14); The Act on the Rights of Croatian Homeland War Veterans and their families (NN, no. 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 19/13 - refined text, 33/13, 148/13 and 92/14); Law on Protection of Civilian and Military War Invalids (NN, no. 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 93/03 and 148/13); regulations of Collective Agreement for Employees in the Public Service (NN, no. 104/13, 104/13 - Appendix I, 150/13 - Appendix II, 71/16 - Appendix III and 123/16).

6 The Law on the Organization and Scope of Ministries and Other Central Government Institutions (NN, no. 150/11)

National minorities representation in civil service institutions	March the 1 st of 2013				
	Total employed	Employed minorities	Employed minorities %	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
MINISTRIES	44.309	1335	3.01%	968	2.18%
(CENTRAL) STATE OFFICES	88	0	0.00%	0	0.00%
CIVIL ADMINISTRATION ORGANIZATION	3.784	130	3.44%	77	2.03%
COUNTIES CIVIL ADMINISTRATION OFFICES	2.843	136	4.78%	94	3.31%
GOVERNMENT OF REPUBLIC OF CROATIA OFFICES	525	16	3.05%	8	1.52%

7 The Law on the Organization and Scope of Ministries and Other Central Government Institutions (NN, no. 93/16 i 104/16)

National minorities representation in civil service institutions	December the 31 st of 2016				
	Total employed	Employed minorities	Employed minorities %	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
MINISTRIES	43.596	1408	3.24%	935	2.14%
(CENTRAL) STATE OFFICES	216	6	2.77%	5	2.31%
CIVIL ADMINISTRATION ORGANIZATION	2.795	118	4.22%	67	2.39%
COUNTIES CIVIL ADMINISTRATION OFFICES	2.633	139	5.28%	88	3.34%
GOVERNMENT OF REPUBLIC OF CROATIA OFFICES	457	18	3.94%	8	1.75%

Table 2 Parallel comparison of national minorities representation in public administration institutions and Offices of the Government of The Republic of Croatia on March the 1st of 2013 and December the 31st of 2016 (*Ministry of Administration data).

Other acts on employment policy in public administration institutions

During the analysed period, accordant to Act of Civil Servants, ministers of administration made annual (short-term) plans of acceptance into civil service institutions and Offices of the Government of The Republic of Croatia for 2013⁸, 2014⁹, 2015¹⁰ and 2016.¹¹ There were 41 of them in total. During the aforementioned years employment planning and employment was restricted by terms stated by the decisions of Government of Republic of Croatia from 2009, 2014 and 2016 about the decision on employment prohibition for civil servants and employees in public administration institutions and Government offices.¹²

Equivalent tracking and analysis of implementing annual acceptance plans related to minorities employment was significantly aggravated because the equivalent data isn't published in annual reports on implementation of CARNM of Government of the Republic of Croatia. Moreover, data available to SNC isn't structured based on the number of newly employed servants and employees whose position wasn't planned in the aforementioned plans.

	Total employed	Employed minorities	Employed minorities %	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
2013*	624	37	5.93%	-	-
2014	-	-	-	-	-
2015**	1.756	69	3.93%	28	1.59%
2016**	970	43	4.43%	19	1.96%

Table 3 Review of available data on employment of members of national minorities – servants and employees – in civil administration institutions, on annual basis (*Government of Republic of Croatia data from Report of Implementation of Action Plan for Implementing CARNM for period between 2011 and 2013 / **Data received from the Ministry of Administration).

It is significant that during 2013 and 2014 long-term acceptance plan for the members of national minorities' to state administration bodies 2011 — 2014 from May 2011 was in force. The Plan was made as part of implementation of measures of Government of the Republic of Croatia established by Action plan for Implementing CARNM between 2011 and 2013 that was passed by the Government in April of 2011 in order to meet the criteria of the EU entry negotiations. Long-term plan predicted admission of 802 members of national minorities' in order to achieve the desired representation of national minorities in public administra-

8 2013 Acceptance Plan (NN, no. 50/13), 2013 Appendix to Acceptance Plan (NN, no. 76/13), 2013 Appendix to Acceptance Plan (NN, no. 128/13).

9 2014 Acceptance Plan (NN, no. 65/14) and 2014 Acceptance Plan (NN, no. 100/14).

10 2015 Acceptance Plan (NN, no. 31/15) and 2015 Acceptance Plan. (NN, no. 52/15).

11 2016 Acceptance Plan (NN, no. 82/16).

12 Decisions on Prohibition of New Employment of Civil Servants and Employees in State Administration Bodies, Professional Services and Offices of the Government of the Republic of Croatia (NN, no. 153/09, 114/14 i 70/16).

tion of 5.5% by the end of 2014. Previously presented data point to a major failure in achieving the long-term plan and support the suspicion made in SNC analysis from March 2014 that the Government measures “were passed without real ambition to implement the guaranteed rights, that they were passed to realize the form, to create illusory legal treatment and formal realization of requirements and criteria in order to meet the criteria of the EU entry negotiations”.

Employment priority right realization under equal terms

The former state reports and strategic documents dedicated to human and national minorities' rights in the Republic of Croatia point at legally guaranteed employment priority right for members of national minorities, but it doesn't offer detailed analysis of the realization of that right. The mentioned documents contain no data on the number of candidates who claim the priority right, nor does it contain the number of people employed base on claiming that right. Therefore it is almost impossible to analyse and determine the real impact of that affirmative measure taken in favour of national minorities in the last 15 years, respectively since CARNM came in force.

In order to at least gain approximate insight in realization of the discussed right, Parliamentary group of IDSP required the corresponding data for 2015 and 2016 from the Ministry of Administration in the Croatian Parliament in the beginning of 2017. Based on the available data, the Ministry of Administration said that 176 members of national minorities claimed the priority right in 2015, 41 of them were Serbs, while 104 members of national minorities claimed the right in 2016, 18 of them were Serbs. The Ministry stated that, in 2016, 11 members of national minorities were accepted into public administration based on claiming the employment priority right. There were 3 complaints in 2015 and 2016 for violation of the priority right, two were filed by Serbs, but until the beginning of 2017 those complaints weren't resolved.

Representation of national minorities in ministries

On December 31st of 2016, the ministries' data on national minorities' representation show that none of the 20 ministries employs the number of national minorities' members' equivalent to their share in population of the Republic of Croatia. The biggest share of national minorities was found in the Ministry of Construction and Spatial Planning (4.62%), the Ministry of Culture (3.70%), the Ministry of Economy, Entrepreneurship and Crafts (3.66%) while the smallest share was found in the Ministry of Defence (0.78%), the Ministry of Foreign and European Affairs (0.98%), the Ministry of Croatian Veterans (1.02%). Serbs have the biggest share in the Ministry of State Property (3.36%), the Ministry of Culture (2.65%) and the Ministry of the Interior (2.43%), and the smallest share in the Ministry of Defence (0.23%), the Ministry of Foreign and European Affairs (0.36%) while they have no representatives in the Ministry of Administration.

MINISTRIES December 31 st 2016	Total employed	Employed minorities	Employed minorities %	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
The Ministry of Foreign and European Affairs	1.118	11	0.98%	4	0.36%
The Ministry of Finance	7.487	242	3.23%	154	2.06%
The Ministry of Defence	888	7	0.78%	2	0.23%
The Ministry of the Interior	25.304	891	3.52%	615	2.43%
The Ministry of Justice	3.297	100	3.03%	73	2.21%
The Ministry of Economy, Entrepreneurship and Crafts	464	17	3.66%	9	1.94%
The Ministry of Maritime Affairs, Transport and Infrastructure	707	18	2.55%	6	0.84%
The Ministry of Agriculture	861	26	3.02%	14	1.62%
The Ministry of Environment and Energy	424	12	2.83%	8	1.89%
The Ministry of Construction and Spatial	346	16	4.62%	8	2.31%
The Ministry of Health	432	10	2.31%	6	1.39%
The Ministry of Science and Education	424	11	2.60%	5	1.18%
The Ministry of Culture	378	14	3.70%	10	2.65%
The Ministry of Croatian Veterans	195	2	1.02%	2	1.02%
The Ministry of Demographics, Family, Youth and Social Politics	221	3	1.36%	2	0.90%
The Ministry of Regional Development and EU Funds	234	5	2.14%	5	2.14%
The Ministry of State Property	119	4	3.36%	4	3.36%
The Ministry of Labour and Pension System	389	10	2.57%	6	1.54%
The Ministry of Tourism	168	5	2.98%	2	1.19%
The Ministry of Administration	140	4	2.86%	0	0.00%
TOTAL	43.596	1.408	3.24%	935	2.14%

Table 4 Review of national minorities representation in ministries on December the 31st of 2016 (The Ministry of Administration data).

Representation of national minorities in central state offices

Members of national minorities have their representatives in 2 out of 5 central state offices. In one of them, Central State Office for Reconstruction and Housing Care, only the Serbs are represented (3.15%). Central Office for the Development of the Digital Society employs two members of national minorities, one of them member of the Serb minority, making it the only institution with overrepresentation of members of national minorities (8.33%) considering their share in the total population of Republic of Croatia, and with approximately proportional, respectively compatible representation of Serbs (4.17%).

CENTRAL STATE OFFICES December the 31 st 2016	Total employed	Employed minorities	Employed minorities %	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
Central State Office for Reconstruction and Housing	127	4	3.15%	4	3.15%
Central State Office for Central Procurement	21	0	0.00%	0	0.00%
Central Office for the Development of the Digital Society	24	2	8.33%	1	4.17%
Central State Administrative Office for Croats Living Outside of the Republic of Croatia	30	0	0.00%	0	0.00%
Central State Office for Sport	14	0	0.00%	0	0.00%
TOTAL	216	6	2.77%	5	2.31%

Table 5 Review of representation of members of national minorities in central state offices on December 31st 2016 (The Ministry of Administration data).

Representation of national minorities in state administrative organizations

Taking it all into account the total percentage of members of national minorities in state administrative organizations surpasses their share in ministries and central state offices, while there is no significant deviation in the Serb representation in the aforementioned institutions. National minorities are represented in 6 out of 7 state administrative organizations, their share varying between 2.84% and 6.25%. The representation of Serbs goes from 1.19% in State Bureau of Metrology to 4.17% in State Intellectual Property Office.

STATE ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS December the 31st 2016	Total employed	Employed minorities	Employed minorities %	Employed Serbs	Employed Serbs %
State Geodetic Administration	1.057	58	5.49%	30	2.84%
Meteorological and Hydrological Service	355	16	4.51%	12	3.38%
State Intellectual Property Office	96	6	6.25%	4	4.17%
State Bureau of Metrology	84	3	3.57%	1	1.19%
Central Bureau of Statistics	528	15	2.84%	10	1.89%
National Protection and Rescue Directorate	652	20	3.07%	10	1.53%
State Office for Radiological and Nuclear Safety	23	0	0.00%	0	0.00%
TOTAL	2.795	118	4.22%	67	2.39%

Table 6 Review of representation of members of national minorities in state administrative organizations on December the 31st 2016 (The Ministry of Administration data).

Representation of national minorities in county state offices

Between March the 1st 2013 and December the 31st 2016 the total number of employees was reduced in 19 out of total of 20 county state offices (CSO). Total number of CSO employees was reduced for 210 or 7.39%, while the total number of members of national minorities increased by 3 or 2.16%, while the number of Serbs decreased by 6 or 6.38%. The current data show that despite the reduction of total number of Serbs their share has increased between 0.11% and 2.66% in 13 CSO. At the same time, share of Serbs decreased between 0.6%

and 3.9% in 6 CSO while in CSO of Krapina – Zagorje County where Serbs make only 0.16% of population, there are no Serbs employed. Proportional representation reflects the share Serbs take in total population of 7 CSO; Bjelovar – Bilogora County, Brod – Posavina County, Istra County, Karlovac County, Primorje – Gorski Kotar County, Split – Dalmatia County and Vukovar – Srijem County. Overrepresentation was achieved in 3 CSO; Dubrovnik – Neretva County, Međimurje County and Varaždin County where Serbs have 1.71%, 0.20% and 0.4% share in total population. The biggest disproportion (higher than 3.0%) is in CSO of Sisak – Moslavina County where there are 1.6% Serbian employees while they make 12.18% of total county population; then in Lika – Senj County where there are 4.17% Serbian employees while they make 13.65% of total county population; CSO of Šibenik – Knin County where there are 3.26% Serbian employees while they make 10.53% of total county population; CSO of Zadar County where there are 1.38% Serbian employees while they make 4.81% of total county population; CSO of Virovitica – Podravina County where there are 2.86% Serbian employees while they make 6.06% of total county population and finally in CSO of Požega – Slavonia County where there are 2.94% Serbian employees while they make 6.0% of total county population.

Representation of national minorities	March the 1 st of 2013				
	Total employed	Employed minorities	Employed minorities %	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
UREDI DRŽAVNE UPRAVE U ŽUPANIJAMA					
Bjelovar – Bilogora County	97	12	12.37%	3	3.09%
Brod – Posavina County	116	4	3.45%	3	2.59%
Dubrovnik – Neretva County	148	2	1.35%	2	1.35%
Istra County	174	14	8.05%	5	2.87%
Karlovac County	125	10	8.00%	10	8.00%
Koprivnica – Križevci County	82	1	1.22%	1	1.22%
Krapina – Zagroje County	98	1	1.02%	0	0.00%
Lika – Senj County	78	3	3.85%	3	3.85%
Međimurje County	71	1	1.41%	1	1.41%
Osijek – Baranja County	246	22	8.94%	14	5.69%
Požega – Slavonia County	73	5	6.85%	2	2.74%
Primorje – Gorski Kotar County	200	10	5.00%	7	3.50%
Sisak – Moslavina County	133	7	5.26%	5	3.76%
Split – Dalmatia County	375	10	2.67%	7	1.87%
Šibenik – Knin County	103	4	3.88%	3	2.91%
Varaždin County	137	0	0.00%	0	0.00%
Virovitica – Podravina County	74	6	8.11%	5	6.76%
Vukovar – Srijem County	171	22	12.87%	21	12.28%
Zadar County	155	1	0.65%	1	0.65%
Zagreb County	187	1	0.53%	1	0.53%

Representation of national minorities	December the 31 st of 2016				
	Employed total	Employed minorities	Employed minorities %	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
UREDI DRŽAVNE UPRAVE U ŽUPANIJAMA					
Bjelovar - Bilogora County	87	14	16.10%	5	5.75%
Brod - Posavina County	105	3	2.86%	2	1.90%
Dubrovnik - Neretva County	136	3	2.21%	3	2.21%
Istra County	174	15	8.62%	6	3.45%
Karlovac County	119	11	9.24%	11	9.24%
Koprivnica - Križevci County	77	1	1.30%	0	0.00%
Krapina - Zagroje County	95	1	1.05%	0	0.00%
Lika - Senj County	72	3	4.17%	3	4.17%
Međimurje County	66	1	1.52%	1	1.52%
Osijek - Baranja County	216	19	8.80%	11	5.09%
Požega - Slavonia County	68	5	7.35%	2	2.94%
Primorje - Gorski Kotar County	171	15	8.77%	8	4.68%
Sisak - Moslavina County	125	3	2.40%	2	1.60%
Split - Dalmatia County	356	5	1.40%	2	0.56%
Šibenik - Knin County	92	3	3.26%	3	3.26%
Varaždin County	118	3	2.54%	1	0.85%
Virovitica - Podravina County	70	3	4.28%	2	2.86%
Vukovar - Srijem County	158	26	16.50%	21	13.29%
Zadar County	145	2	1.38%	2	1.38%
Zagreb County	183	3	1.64%	3	1.64%

Representation of national minorities	Serbs - Share change 2011. — 2016.	Share of Serbs in total population based on 2011 Census
UREDI DRŽAVNE UPRAVE U ŽUPANIJAMA		
Bjelovar - Bilogora County	+ 2.66%	6.31
Brod - Posavina County	- 0.69%	2.60
Dubrovnik - Neretva County	+ 0.86%	1.71
Istra County	+ 0.58%	3.46
Karlovac County	+ 1.24%	10.40
Koprivnica - Križevci County	- 1.22%	1.90
Krapina - Zagroje County	0.00%	0.16
Lika - Senj County	+ 0.32%	13.65
Međimurje County	+ 0.11%	0.22
Osijek - Baranja County	- 0.60%	7.76
Požega - Slavonia County	+ 0.20%	6.00
Primorje - Gorski Kotar County	+ 1.18%	5.03
Sisak - Moslavina County	- 2.16%	12.18
Split - Dalmatia County	- 1.31%	1.05
Šibenik - Knin County	+ 0.35%	10.53
Varaždin County	+ 0.85%	0.40
Virovitica - Podravina County	- 3.90%	6.06
Vukovar - Srijem County	+ 1.01%	15.50
Zadar County	+ 0.73%	4.81
Zagreb County	+ 1.11%	0.86

Table 7 Parallel review of national minorities representation in CSO on March the 1st of 2013 and December the 31st of 2016 (The Ministry of Administration data).

Representation of national minorities in Offices of the Government of The Republic of Croatia

In comparison to March 1st of 2013 the total number of employees in Offices of the Government of The Republic of Croatia on December 31st of 2016 decreased by 12.5% (68 employees). Number of employed members of national minorities increased by 2 people and the number of the employed Serbs remained the same (8 employees). Just like in the aforementioned institutions the total representation of national minorities in Offices of the Government of The Republic of Croatia (3.94%), as well as the representation of Serbs (1.75%), doesn't reflect their share in total population of the Republic of Croatia.

Representation of national minorities in the Ministry of the Interior (the police)

Just like in SNC March 2014 analysis, SNC and Parliamentary group of IDSP highlights representation of Serbs in the police especially in war affected area and returnees area, respectively area with the most significant share of Serbs in total population. Analysing data available in previous 10 years, a trend of continuous reduction in number of Serbs in police was observed, in 2008 there were 3.13% Serbs in the police while in April of 2017 there were 2.51% of them, based on the Ministry of the Interior data. In a similar fashion, share of national minorities was reduced from 5.7% in 2011 to 4.68% in April of 2017.

2008	2010	April 2011*	June 2013*	February 2015*	April 2017*
3.13%	3.00%	2.93%	2.86%	2.62%	2.51%

Table 8 Review of total representation of Serbian minority in the police between 2008 and 2017 on annual basis (The Ministry of the Interior data).

The Ministry of the Interior data from April 2017 demonstrated prolongation of negative trend in the implementation of right on proportional representation of Serbs in police administrations (PD) in the areas where they have significant participation in total county population. Based on SNC March 2014 analysis, Serbs are significantly underrepresented in PD Lika – Senj County, with 1.86%, while they make 13.65% of total population; in PD Sisak – Moslavina County with 1.01%, while they make 12.18% of total population; PD Karlovac County with 1.52%, while

they make 10.40% of total population; PD Šibenik – Knin County with 2.69%, while they make 10.53% of total population; PD Bjelovar – Bilogora County with 0.46%, while they make 6.31% of total population; PD Zadar County with 0.4%, while they make 4.81% of total population; PD Primorje – Gorski Kotar County with 1.48%, while they make 5.03% of total population. There are also 6% of Serbs in Požega – Slavonia County while they representation in PD is 0.63% based on the data from February 2015.

The analysed data shows that during the period between 2011 and 2017 the biggest reduction in Serbs representation happened in PD Osijek – Baranja County and PD Vukovar – Srijem County where Serbs make 7.76% and 15.5% of total population. In 2014 SNC analysis stressed out these two PD as exceptions from all the aforementioned PD, meaning they had a satisfactory representation. However, the share of Serbs employed in PD Osijek – Baranja County fell from 10.36% in April of 2011 to only 1.58% in April 2017 while in the same period in PD Vukovar – Srijem County it went from 11.95% to 3.6%. It is especially troublesome considering the CARNM regulation that stated that representation of national minorities in civil administration institutions is achieved taking ‘acquired rights’ into account. It is primarily related to Serbs rights in Osijek – Baranja County and Vukovar – Srijem County that were under transitional administration of UN Transitional Administration in Eastern Slavonia, Baranja and Western Sirmium (UNTAES) and that were peacefully reintegrated into political-legal system of the Republic of Croatia. According to CARNM the ‘acquired rights’ are those the Republic of Croatia accepted by the letter from the Government of the Republic of Croatia to the United Nations Security Council from January the 13th 1997 for the end of peaceful reintegration of areas under transitional administration of UN¹³. Regarding that, it should be emphasized that paragraph 4 of the aforementioned letter of the Government of the Republic of Croatia states among other things that “proportional Serb representation, including higher ranks, in local health protection service, police and judiciary of this area, now area under Transitional administration, is guaranteed regardless of possible future administrative division”.

13 Explanation of article 2 Final Preposition of CARNM (no. 536), class: 016-01/02-01/01, ur. no: 61-01-07, from November 22nd of 2002.

PD/HEADQUARTERS	% Serbs April 2017	% Serbs February 2015	% Serbs June 2013	% Serbs April 2011	Serbs in total population from 2011 Census	Serbs - change 2011 — 2017
BJELOVAR – BILOGORA COUNTY	0.46%	0.45%	1.69%	1.65%	6.31%	- 1.19%
MEĐIMURJE COUNTY	0.60%	0.59%	0.19%	0.20%	0.22%	+ 0.40%
DUBROVNIK – NERETVA COUNTY	0.43%	0.45%	1.25%	1.22%	1.71%	- 0.79%
LIKA – SENJ COUNTY	1.86%	0.61%	1.27%	0.75%	13.65%	+ 1.11%
KARLOVAC COUNTY	1.52%	1.77%	1.81%	1.83%	10.40%	- 0.31%
KOPRIVNIČA – KRIŽEVCI COUNTY	1.13%	1.12%	0.86%	0.86%	1.90%	+ 0.27%
OSIJEK – BARANJA COUNTY	1.58%	1.35%	9.75%	10.36%	7.76%	- 8.78%
ISTRA COUNTY	2.13%	2.68%	3.36%	3.25%	3.46%	- 1.12%
PRIMORJE – GORSKI KOTAR COUNTY	1.48%	1.90%	2.14%	2.04%	5.03%	- 0.56%
SISAK – MOSLAVINA COUNTY	1.01%	0.97%	1.98%	1.97%	12.18%	- 0.96%
POŽEGA – SLAVONIA COUNTY	?	0.63%	0.86%	0.60%	6.00%	+ 0.03%*
BROD – POSAVINA COUNTY	1.20%	1.59%	1.20%	1.21%	2.60%	- 0.01%
SPLIT – DALMATIA COUNTY	1.41%	1.79%	1.18%	1.26%	1.05%	+ 0.15%
ŠIBENIK – KNIN COUNTY	2.69%	3.04%	2.27%	2.28%	10.53%	+ 0.41%
VARAŽDIN COUNTY	0.45%	0.44%	0.16%	0.16%	0.40%	+ 0.39%
VUKOVAR – SRIJEM COUNTY	3.60%	4.92%	11.91%	11.95%	15.50%	- 8.35%
VIROVITICA – PODRAVINA COUNTY	0.63%	1.23%	1.60%	1.63%	6.06%	- 1.00%
KRAPINA – ZAGORJE COUNTY	?	0.00%	0.30%	0.30%	0.16%	- 0.30%*
ZADAR COUNTY	0.92%	0.30%	0.30%	0.30%	4.81%	+ 0.62%
ZAGREB COUNTY	2.13%	2.43%	2.48%	2.50%	0.86%	- 0.37%
MUP ZAGREB	1.31%	1.35%	1.41%	1.38%	2.22%	- 0.07%
TOTAL:	2.51%	2.62%	2.86%	2.93%	-	- 0.42%

PD/HEADQUARTERS	% Minorities April 2017	% Minorities February 2015	% Minorities June 2013	% Minorities April 2011	Minorities - change 2011 – 2017
BJELOVAR – BILOGORA COUNTY	4.11%	4.54%	7.34%	7.90%	- 3.79%
MEĐIMURJE COUNTY	1.20%	1.18%	0.78%	0.80%	+ 0.40%
DUBROVNIK – NERETVA COUNTY	1.29%	1.33%	3.06%	4.20%	- 2.91%
LIKA – SENJ COUNTY	2.48%	1.22%	1.81%	3.00%	- 0.52%
KARLOVAC COUNTY	2.28%	2.83%	2.81%	3.90%	- 1.62%
KOPRIVNIČA – KRIŽEVCI COUNTY	1.69%	1.68%	1.08%	1.10%	+ 0.59%
OSIJEK – BARANJA COUNTY	2.26%	2.25%	11.76%	12.60%	-10.34%
ISTRA COUNTY	7.29%	8.63%	8.67%	9.50%	- 2.21%
PRIMORJE – GORSKI KOTAR COUNTY	3.60%	4.86%	4.14%	5.40%	- 1.80%
SISAK – MOSLAVINA COUNTY	3.02%	3.57%	4.50%	6.00%	- 2.98%
POŽEGA – SLAVONIA COUNTY	?	0.63%	2.59%	2.10%	- 1.47%*
BROD – POSAVINA COUNTY	2.40%	3.18%	1.89%	3.80%	- 1.40%
SPLIT – DALMATIA COUNTY	1.76%	2.87%	1.50%	2.80%	- 1.04%
ŠIBENIK – KNIN COUNTY	2.69%	3.42%	2.83%	4.10%	- 1.41%
VARAŽDIN COUNTY	0.45%	0.44%	0.16%	0.50%	- 0.05%
VUKOVAR – SRIJEM COUNTY	4.20%	5.52%	14.92%	16.20%	- 12.00%
VIROVITICA – PODRAVINA COUNTY	1.27%	1.84%	2.20%	3.00%	- 1.73%
KRAPINA – ZAGORJE COUNTY	?	0.00%	0.61%	0.60%	- 0.60%*
ZADAR COUNTY	1.22%	0.60%	0.80%	1.00%	+ 0.22%
ZAGREB COUNTY	5.18%	6.32%	5.18%	6.20%	- 1.02%
MUP ZAGREB	3.53%	4.00%	3.22%	3.80%	- 0.27%
TOTAL:	4.68%	5.64%	4.72%	4.72%	- 0.04%

Table 9 Parallel review of representation of national minorities in police administrations in 2011, 2013, 2015 and 2017 (The Ministry of the Interior data / *Due to lack of availability of 2017 data the share change was made for period between 2011 and 2015.)

Recent data from the Ministry of the Interior from April 2017 points to growing interest of national minorities for an employment in the police.

In the competition for the entry at secondary education of adults for position of a policeman there were 131 members of national minorities in 2015, 91 of them were Serbs, while in 2016 there were 116 applications of national minorities members registered, 65 of them were Serbs. During those two years, 19 Serbs and 22 members of national minorities claimed the right to employment based on CARNM regulations. In the total number of applicants in 2016, Serbs made 1.84% and other national minorities 3.07%. In 2016 national minorities made 4.92% of all applicants and Serbs made 3.38%. During 2015 and 2016 the Ministry of the Interior accepted the total of 54 applicants, 29 of them were members of national minorities and 21 of them, respectively 12 were members of Serbian minority.

Representation of national minorities in judiciary institutions

Certain problems with tracking and analysing the data on representation of national minorities in judiciary were mentioned in SNC analysis from March 2014. The key issue was the observed lack of data description separated by employers' ethnicity, respectively the affiliation to minority group. The data on certain categories of employers, that don't belong to any of the 22 national minorities (such as Yugoslavians, Muslims, unstated and others usually grouped in the category 'others' were unwarrantedly added to the data related to representation of national minorities. The same was noticed in providing the latest data on the condition of representation of national minorities in judiciary institutions on December 31st 2016, therefore some of the collective data for national minorities hasn't been analysed. For instance, data received from the Ministry of Justice showed that 3 'unstated' officials were joined to the total number of 62 representatives of national minorities among the court officials. The total number of officials, employees and trainees representing national minorities (268) also include 2 Muslims and 48 'unstated'.

Representation of Serbian officials in courts and State's Attorney Office of the Republic of Croatia hasn't changed between March 31st of 2013 and December 31st of 2016. There were 60 of them but due to general reduction in number of officials their number somewhat increased; from 2.21% to 2.3% in court officials and from 2.76% to 2.9% in State's Attorney Office of the Republic of Croatia officials. Total number of officials, employees and trainees in judiciary institutions was reduced by 4.75% while the share of Serbs reduced by 0.03%.

	March 21 st 2013			December 31 st 2016		
	Total employed	Employed - Serbs	Employed - Serbs %	Employed total	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
Court officials / Judges	1.945	43	2.21%	1.830	42	2.30%
State's Attorney Office of the Republic of Croatia officials/ State's Attorney Office of the Republic of Croatia assistants	616	17	2.76%	621	18	2.90%
Officials, employees and trainees in courts and State's Attorney Office of the Republic of Croatia	8.123	159	1.96%	7.737	149	1.93%

Table 10 Parallel review of representation of members of Serbian minority in judiciary institutions on March 31st of 2013 and December 31st of 2016 (The Ministry of Justice data).

Based on the Ministry of Justice data from December 31st 2016 minorities had 3.55% share and were still significantly underrepresented among judiciary officials. Serbs had the required representation of 5.73%, moreover they were overrepresented among officials of county State's Attorney Offices and don't have any representation in republic courts and commercial courts and in State's Attorney Office of the Republic of Croatia (DORH). Other judiciary institutions had 1.96% of Serbs in municipal State's Attorney Offices up to 3.13% in Croatian State Prosecutor's Office for the Suppression of Organized Crime and Corruption (USKOK).

JUDICIARY INSTITUTIONS	March 31 st of 2013				
	Total employed	Employed minorities	% Employed minorities	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
Republic courts	146	3	2.05%	1	0.68%
Administrative courts	34	0	0.00%	0	0.00%
County courts	407	19	4.67%	14	3.44%
Municipal courts	854	25	2.93%	18	2.11%
Commerce courts	127	0	0.00%	0	0.00%
Misdemeanour courts	377	17	4.51%	10	2.65%
USKOK	27	1	3.70%	1	3.70%
State's Attorney Office	22	1	4.55%	0	0.00%
County State's Attorney Office	152	12	7.89%	9	5.92%
Municipal State's Attorney Office	415	16	3.86%	7	1.69%
TOTAL	2.561	94	3.67%	60	2.34%

JUDICIARY INSTITUTIONS	December 31 st of 2016				
	Total employed	Employed minorities	% Employed minorities	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
Republic courts	129	2	1.55%	0	0.00%
Administrative courts	45	1	2.22%	1	2.22%
County courts	395	16	4.05%	12	3.04%
Municipal courts	805	27	3.35%	19	2.36%
Commerce courts	117	0	0.00%	0	0.00%
Misdemeanour courts	339	16	4.72%	10	2.95%
USKOK	32	1	3.13%	1	3.13%
State's Attorney Office	24	1	4.17%	0	0.00%
County State's Attorney Office	157	11	7.01%	9	5.73%
Municipal State's Attorney Office	408	15	3.68%	8	1.96%
TOTAL	2.451	90 (87)*	3.67% (3.55%)*	60	2.45%

Table 11 Parallel review of representation of national minorities among officials of judiciary institutions on March 31st 2013 and December 31st 2016 (The Ministry of Justice data. /

*Number and share of members of one of the 22 national minorities, without 3 'unstated').

Underrepresentation of national minorities and Serbs exists among officials, employees and trainees of all judiciary institutions in the Republic of Croatia. On December 31st 2016 there were no Serbs among officials, employees and trainees of Constitutional court and uskok while in other judiciary institutions their share was between 1.25% in administrative courts and 3.62% in county State' Attorneys.

JUDICIARY INSTITUTIONS	December 31 st of 2013				
	Total employed	Employed minorities	% Employed minorities	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
Republic courts	242	2	0.83%	1	0.41%
Administrative courts	68	1	1.47%	0	0.00%
County courts	828	29	3.50%	22	2.66%
Municipal courts	4.165	157	3.77%	95	2.28%
Commercial courts	553	12	2.17%	8	1.45%
Misdemeanour courts	1.101	39	3.54%	21	1.91%
USKOK	25	1	4.00%	0	0.00%
DORH	44	2	4.55%	2	4.55%
County State's Attorney Office	266	17	6.40%	12	4.51%
Municipal State's Attorney Office	746	23	3.08%	13	1.74%
TOTAL	8.038	283	3.52%	174	2.16%

JUDICIARY INSTITUTIONS	December 31 st of 2016				
	Total employed	Employed minorities	% Employed minorities	Employed - Serbs	Employed - Serbs %
Republic courts	237	2	0.84%	0	0.00%
Administrative courts	80	5	6.25%	1	1.25%
County courts	793	25	3.15%	18	2.27%
Municipal courts	3.963	189	4.77%	82	2.07%
Commercial courts	552	11	1.99%	7	1.27%
Misdemeanour courts	1.003	36	3.59%	16	1.60%
USKOK	38	1	2.63%	0	0.00%
DORH	49	1	2.04%	1	2.04%
County State's Attorney Office	277	18	6.50%	10	3.61%
Municipal State's Attorney Office	745	27	3.62%	14	1.88%
TOTAL	7.737	315 (254)*	4.07% (3.28%)*	149	1.93%

Table 12 Parallel review of representation of members of national minorities among officials, employees and trainees in judiciary institutions on December 31st of 2013 (Government of the Republic of Croatia data from Report on Implementation of Action Plan for Implementing CARNM between 2011 and 2013 and for 2013) and December 31st of 2016 (Data received from the Ministry of Justice / *Number and share of members of one of the 22 national minorities, without 4 Muslims, 56 'unstated' and 1 Tatar)

The Ministry of Justice collects and tracks data on number and share of members of national minorities employed in judiciary institutions according to the type and level of courts and State's Attorneys. However, due to the fact that some of the judiciary institutions such as administrative, commercial, misdemeanour court as well as municipal and county courts and State's Attorneys are responsible for more than one municipality, it is impossible to adequately organize and analyse the data on representation of national minorities within the institutions considering their representation in total population.

Conclusion

Almost 15 years after the implementation of CARNM, the proportional representation national minorities' right remains just a dead letter. Keeping in mind the original situation it was unreal to expect the complete or even close realization of the aforementioned right in such a short period. However, due to stagnation of representation of national minorities in that period it is clear that the authorities completely failed in their idea. The latest data on representation of national minorities from the end of 2016 and beginning of 2017 compared to those from 2013 get to the same conclusion as the SNC analysis from March 2014; there is no progress and affirmative measures intended to support national minorities turned out to be completely inefficient, inadequate and unwarranted. In general it is possible to conclude that despite the national minorities' optimism Croatian membership in the European Union had no positive influence on the implementation of the guarantee right on proportional representation in public administration institutions.

National minorities remain significantly underrepresented in public administration institutions. Long-term plan for acceptance of members of national minorities in public administration institutions between 2011 and 2014 from May of 2011 neither reached its ultimate goal to increase the share of national minorities in public administration institutions to 5.5% until the end of 2014, nor did it contribute to increase of national minorities share in 4-year-long period that on the contrary stagnated, nor did it set the ground for the future improvement. Hardly can the failure be justified by the employment ban and policy of officials' reduction. Long-term plan 2011 — 2014 stated that "in stating the possibilities of increasing the number of members of national minorities in public administration institutions it has been taken into account (...) possibility of employing new officials including members of national minorities and the necessity of reducing the number of employees in the institutions established by The Plan of Implementation of Economic Recovery". Regarding that the accomplishments of the long-term plan point to lack of professionalism and informality. Similar grade is given to annual or short-term plans of admission in public administration institutions between 2014 and 2016 related to employment of members of national minorities. There has also been no improvement in national minorities' employment in judiciary institutions. Moreover, the data on certain categories of employers, that don't belong to any of the 22 national minorities, were unwarrantedly added to the data relate to representation of national minorities. It not only enables the tracking of representation but also provides the false data on achieving the right.

In order to prove their loyalty to democratic values and human rights, the Government of the Republic of Croatia should more responsibly and systematically plan the implementation of specific measures related to realization of the right on proportional representation. The implementation of affirmative measure of employment priority right for members of national minorities should continuously promote and be meticulously tracked. While keeping in mind vary and negative attitudes towards national minorities in public, especially towards the Serbian minority, it should openly emphasize and guarantee that members of national minorities can only benefit from claiming their right of employment priority. Suitable measures and policies focused in realization of the guaranteed national minorities' rights should be achievable and objectively measurable in order to create positive grounds for future improvement. If not, it is expected that the results and conclusions of the next SNC analysis on representation of members of national minorities in public administration institutions won't be much different than the results presented in this paper, which are quite diminishing.